

Czíslo 27.
6. julijsa.

Sonhaj Bóh!

Lětník 23.
1913.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělal,
Strowja če
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróčeny
Napoj móčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrňe džělaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew če!

SSerbiske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kózdu žobotu w Gsmolerjež knihicjischczeřni w Budyschinje a je tam sa schwörtlētu pshedylatu 40 pj. dostacž

7. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Mark. 8, 1—9.

Lubi čitarjo! Hdyz naſche dženžniſche ſłowo Bože pola ſwj. Marka ſej nutrije pſchečitasch, dha je pſchi jenym ſłowczku, jako by ty do Jeſužoweho wóczka a do ſknjeſeweje wutroby hľubočko nutspohladal; dha ſtejich hnuth a ſapschimjeny w duſchi kaž wot jeho paſtýrſkeje ruky ſa meje; a to je jeho ſłowo:

Mi je žel teho luda!

Tole Jeſužowe ſłowo wopomým! Wopomým žorlo, ſkuſť a móz tuteho ſłowa.

Gsmilny Jeſu, twoje ſłowa
Gsam do duſche mi ſaſhečeř ſi nowa
A njech ju ſhréja hľubočko.
O ſo wužnýl bych wot tebje,
Dozyła ſapomnicz na ſebje
A luboſcž mécz ſa bližſcheho.
Wſcho druhé we mni mor
A luboſcž we mni ſtwar,
Kneže Jeſu!
Daj móz mi ſam,
So luboſcž mam,
So wostanu twoj tu a tam!

1. Pſchi rěžy ſtejo, kotraž wſchelke dželo čzini, ſi mozu ſwojich žołmow ludžom ſluži na wſchelake waschnje, čzesch ko wobhonicz, hdze je žorlo tejle rěki, a pucžujesč ſnadž hacž ſi jejnemu kužolej ſrjedž honow a ležow. A hdyz w pižmje widžiſch a blyſchiſch ſłowa, ſkutki, džiwý Jeſužo-

we, dha ſo praschesč, ſi wotkaſ tolle bohatſtwo a tuta ſvjata polnoſcž. Ach ty jo wěſch, to ſo wſchitko žorli ſi hľubočje lubowaneje wutroby Jeſužoweje. Luboſcž bě jeho pſchiūdzenje do ſwěta, jeho kchodzenje pſches ſemju, jeho martra a ſmijercz a kražne dobycze. Jeſuž je luboſcž!

Nimale w tym ſamym čaſzu je w Romje wulki mudry a bažník pěžnił a ſpěwał: „Ja hidžu niſku čzjodú luda, ſo jemu ſdaluju, jón wot ſebje wotdžeržuju.“ A hreſki lud, hewaſ tak wučený, tak ſdželany, tak wyžoko ſtejo rěkaſche wſchitkim druhim narodam „barbarojo“ a wuprajesche ſi tym ſwoje ſazpiwanje pſhečzimo druhim ludam. Hida, hordoſcž, ſazpiwanje tam a tu? Kral wſchitkich kralow, wſchitkich mandželſtwo, kaiſki wuſtar ſa ſjewjenje ſmilneho Boha! Pohlađaj na wudowý a ſyrotki, na khudych a zuſobnikow, na wotrocžkow a ſlužobnych, haj, na pſchedatych a jatych, — na nich wſchitkich je Boža luboſcž a ſmilnoſcž njesapomila, ale ſo ſa nich ſtarala we pſhečzelnosczi a wſchowopschijazej dobrocze. A tola! Tam hwěđow mily blyſchež abo raňſche ſera — tu poſne ſwětlo Božeho ſlonečka; tam wěſhczenje a ſlubjenje

— tu dopjelnjenje a živjenje; tam sačón — tu evangeli; tam Mójsaš a profetojo — tu Jésuš Chrystus, wyżoko-khwalený do węcznosćze. S wotkal te ſylny jeho wóczkow, tole ſłowo jeho jaſyla, tónle džiw jeho rukow? Jego wtroba, jeho luboſcz je žórlo wscheho teho. Se ſwojim živjenjom, czerpjeniom, wumrjeczom je ſwojemu ludu poſkaſał, ſchto luboſcz je, ſchto luboſcz samože. Se ſwojej wtrobu je do naschich wtrobów ſwoj nowy ſačón ſapiſał: „So byſcheze ſo mjes ſobu lubowali!” S jeho wtroby tam wſchitko, ſchtož tón wbohi lud naſyči, wokſhewi, poſylni; ſ jeho wtroby dženja hiscze ta wulka, hľuboka, ſcheroča rěka luboſcz a ſmilnoſcz, jaſna a wopokaſana w tybzazorych wustajenach Anjesoweje zyrkweje a woſzadu pod jeho heſlom: „Mi je žel teho luda!” Njech ſteji nijevjerazy ſwét na horje poſlečza a ſchody, Jésuš a jeho lud ſteji na horje žohnowanja, luboſcz a ſmilnoſcz, hđež do ſchthrjoch ſtron zyloho ſweta rěki luboſcz a ſmilnoſcz wukhadzeja ſe žorla jeho Jésuſoweje wtroby.

2. Anjesowe ſłowa njeſju jeno hołe ſłowa, kaž ežlowſte, ale ſu živjenje, wérnoſcz, ſkutki. Schto běchu ludžo pola njeho a wot njeho pytali? Pomož w nuſy živjenja. Szweczi ſezenikojo nam powiedaju, ſo khromi a ſlepí, bědni a němi, hľuschi a khori ſ njemu pſchikhadžachu. A wón ſahoji jich wſchitkach. So pola njeho pomož pytachu, ſej wot njeho pomhač dachu, to netko wobhlaďuje Anjeſ Jésuš niz jako ſwoju dobrotu, ale — ſpodžiwnje — jako jich ſaſlužbu, ſo ſu jemu prózu a dželo ežinili, to jim pſchizpi jako jemu wopokaſanu Božu ſlužbu a wopor, kij chze jim wurunacž a ſaplačicž. Hacž ſu hewak wſcheje teje hnady hódni a doſtojni, tole praschenje je tu zylo na boſ ſtajene. Twój Jésuš widži jeno ſuchu puſcžinu, hľod a potriebnoſcz, hubjenosć a khudobu a wón dawa ſlónzu ſwojego ſmilnenja ſchadzeč nad prawymi a njeprawymi.

Wsmi dale ſ wtrobje, luby ežitarjo, wuežbu, ſotružcze Anjeſ Jésuš wuciž ſ tym, ſo njecžaka, dónž nuſa hacž na najwyſhſe njeſchiidze, dónž hľubina ſwoj wopor njeje požrjeła. Ně, wón prjedy ſtrachej a nuſy wobara, pomha malej mozy, ſo by ſo poſylnila. Zyle hinak, hacž druhdy njeſmilni ludžo, njeſmilne a njemudre ežlowſke ſačonje. Prava luboſcz wobara hizom woſhudženju, niz hakle najmetszej khudobje, wobara hrožazemu padaj, njecžaka hacž je nuſa połna. Njech ſo njeſcheczijanska staroſcz a njevěra a ſlaba mała wěra pracha: „hđe ſhléba woſmijemy?” Luboſcz je ſylna we wérje. Lědma je wóczko brach a ſkładnoſcz pomož wobladalo, lědma wtroba ſdychowala: „mi je žel teho luda!”, dha je hizom ruka hotowa a piſna ſ ſmilnym ſkutkam luboſcze. To je waschnje a ſkutk praweje luboſcze. Hđe ſhléba woſmijemy? S wotkal hiscze dary a wopory ſa ſkutki zyrlwinskiſteje luboſcze, ſa potriebnoſcze naſchego luda, ſtajnje roſčaze a pſchibjeraze? Praschenja ſu to, husto a wſchelako wuprajane, wuwołane a ſlyſhane. Njech nichtó njeprěje, ſo je wopravdze wjele dawanja a wjele proschenja w naſchim ežaſu. Ale na druhim boku njeſabudžmy, tež wjele wjazy dobrotoſ a pomoz ſa kózdeho. Radſcho mjenje powiedacz a wjazy ſkutkowacž, radſcho mjenje ſkoržicž a ſwaricž, ale pomhač, ſpominajo na prawu měru a sprawnu wahu Božu, ſpominaſo, ſo nichtó njeje hiscze woſhudžil pſches ſmilne dawanje, ale ſo ſu woſhudžili pſches njeprawe lutowanje a njeſmilnu ſkupoſcz. Frankowy wulkotny wustaw w Hali, diakoniszenske domy w kraju tu a tam, khorownie a ſyrotownie a telfo telfo wjazy pomnikow luboſcze a ſmilnoſcze

ſu twarjene wot wérjazych ludži, ſotsiž pomhachu, niz „hđe ſhléba woſmijemy?”, ale „Anjeze, na twoje ſłowo!” na twoje ſłowo: „mi je žel teho luda!” Njeſapomn pſchi tym, i ſajkej džakownoſczu twoj ſbóžnik ežiniesche, ſchtož je dokonjal. Wón ſo džakowaſche Bohu, ſwojemu Wózcu, ſo wón pomhač a žohnuwacž móžesche. A wón pomha a žohnuje pſches ruki ſwojich wuežobnikow. Tež pſches twoju ruku, mój luby ežitarjo? Hlaj, wona je ſtrowa a ſylna, je dželała a ſo ſtylowała, je wona ſo tež wotewriła ſ daram a woporam, je wona tež ſahojała a dom wjedla ſ naſhemu ſbóžnikoj? Neli jako wérny ſcheczijan Anjesowe ſłowo pſched woſzomaj a we wtrobje maſch: „mi je žel teho luda”, dha dyrbí jeho waschnje a dželo tež twoje bycz a plody tajkeho wuſhywa njemoža tebi poſrachowacž ani tu ani tam.

3. Woni buchu naſyčeni, buchu wſchitzu naſyčeni, hacž runje běſche jich wulka ežrjoda, po tybzazach, buchu naſyčeni pſcheczivo wſchemu njewerjazemu rachnowanju a wobprashowanju wuežobnikow. Hlaj, to je móz luboſcze, ſotraž pueže namaka a mosty twari pſches hory a hľubiny, ſotraž w puſcžinje ſněje a ſamože, ſchtož hewak nichtó a niežo njedokonja. A ſchtož tutu Jéſuſowu luboſcz we ſebi njehe a ſ jeho heſlom: „mi je žel teho luda” wjeſbla do rukow woſmije, ſyč ſchestrje, dželo ſapocžne, tón móže tež ſe ſwiatym Pawołom wuſnacž: „ja móžu wſchitko pſches Chrystuſa.” Czeja móz je Luther ſbudžila, wjedla? W czejej mozy je hrabja Binzendorf ſwoj paſtýrſki ſkutki ſapocžal? Schto je Hermana Augusta Franku a Fliednera poſylnil? Schto dženja hiscze, hđežkuli poſladujemy, Chrystuſowe ſłowo dopjelnjuje: ſlepí widža, khromi khodža, wuſhadni budža wuežiſčeni, hľuschi ſlyſcha, morwi ſtawaju a khudym budže evangelion předowaný? Luboſcz Chrystuſowa nucži naſ! To je tybzazore wotmolwjenje jeho ſwérnych ſwědkow, jeho pilných ſlužobnych, jeho džakownych ſobudželaczerjow po wſchej ſemi. A hdyž dale husto ſlyſhimy praschenje: Hđežha woſmijecze ſhléba ſa tak wjele? ſotkal tele pjenježne ſkredki, ſo wotkal te ruki a wtrobj, hotowe ſa wſchitke tele hoſrſte ſkutki? Potom dyrbimy tež my wuſnacž: to ſami njewěmy! ale wone tu ſu a my nuſy nimamy. Džiw je to pſched naſchimaj woſzomaj, tón je ſo wot teho Anjeſa ſtał a ſtajne ſo dale a pſcheko a pſcheko kražniſcho. A hdyž tu hizom jeho móz w ſlabych tak kražnu widžimy, ſchto budže hakle tam, hdyž widžimy wot woblieža ſ wobliežu! Mój bratſje, moja ſotra! Njeſlyſhish nad tobu Anjesowe ſłowo kuž hinak? Žako bě klinežalo: Mi je tebje žel? Mi je žel twoje dla?

Haj, hdyž wopravdze wopomniſch, ſchto je wón ſa tebje ežinił, dha dyrbischi czerpacž ſ jeho wtrobj a ſ morja jeho luboſcze njeſkonečnu luboſcz a ſmilnoſcz ſa druhich, dha wuknjescz po jeho pſchikkadže, po jeho waschnju ſ nim a ſa njeho ſkutkowacž a dželacž w ſwiatej ſwérje, dha jeho luboſcz tebje poſylnjuje, tež hacž nanajwjetſche ſa njeho wažicž a ſam junu naſhoniſch, ſchtož ſteji napiſane w 17. psalmje na 15. ſchtucžy: Ja budu naſyčený, hdyž ja wotucžu po twojej podobnoſczi.

Nasch Anjeſ tych ſwojich ſnaje
A je jich ſtajnje ſnał
Pſches wſchitke ſemſke kraje,
Te ſwěru pſchi nich ſtał;
Wón ſnaje ſkutki hnady,
Kij Dusch jím pſchikasa,
Tu luboſcz, ſotraž radý
Tež druhim wupomha. Hamjeń. W. w N.

Pschidawkej k spěwarškim na pucž do Sserbow.

We týchle dnjach so malá knížka scéze
Do domov naschej' herbskéj' Lúžizh,
Do kraňských hór, do číchej' hole dele,
Do hétow a do Božej' hývatnizh;
A postrovenjow hóbu wošmje vjele
A pscheczow s wutroby do wutroby:
So Boža dobrata waž wschitlích kryje,
So džélo waſchich rukow rjenje tyje.

Ta mała knížka a schtož wona spěwa,
Je pschidawf k lubym herbskim spěwarškim
A skicí róže lubosneho křezewa,
Te křezja w Božim hývetele pscheczelnyh.
Hdyž jedyn tuthy hložow duschu shréwa
Na klónčnyh pucžu abo wobčežnyh,
Te ja naš na semi to woschewjenie
A tež we njebju Božim swježelenje.

Wý frudni, kotrejž na hývče so stýscheze,
Do ruki wšmice je, do wutroby;
Wý wježeli a žohnovani, hýscheze,
Schtož tudh klineži s harsky Sserbschczinyh.
A pschede wschém, njech k twojej khwalbje, Khrýscheze,
Te psalmu stupaju do wyschim
A číslu rjany wothlóž namakau
We drohim bohumilkyh herbskim kraju.

Mý herbskich khérluscherjow mała črjóda,
Ssmý shromadžili je a spěvali,
Kaž Bohu k čeſczi, tak sa wužitk luda
Se hóbuproſchenjom we luboseži,
So by kaž wozl, želeso a ruda
Sso ſkručilo, schtož Bóh nam wobradži,
So by, schtož Wótzam troſht a móz je dało,
Sso tež jich džecžom hývemu swarnowało.

Duž njech so ſaspěwaju rjenje s nowa
Pschi wschelskich pschiležnoſczach živjenja:
We hývatnizh a pola číchoh' rowa,
Tam na polach, tu w mérje statoka.
A Taborowa kraňnosć Žesužowa
Njech tež na týchle psalmach ſekhadža;
Niz naſche, jeho drohe blódke mieno
Sso psches nje ſaspěwaj do duschow jeno!

Haj, wšmice, čítajcze a ſaspěwajcze,
Wý bratsja, kotrý, schtož so scéze wam.
Haj, čehúcze won, wý khérlusche, a prajeze
Wicho dobre starym, młodym, džecžatlam,
A mér a žohnowanje powjedajcze,
Tu ſbože wicho a wěcznu ſbóžnosć tam.
Njech, Žesu, ſpodoba so twojej hnadle,
Schtož tudh k twoj'maj nohomaj so kladže!

W Nježwacžidle, 29. junija 1913.

Jan Waltar.

Bože kłowo wicho pschecziwnistwo pschewinje.

Młody Žaponar wobsamkyh, bibliju čítacž, so mohk poſdžiſhō teho měkoj. A doſelž něk ſa wulke a male džecži nježo wažnische pschecziwo njej ſ wuspěchom wojovacž. Tola won bu ſ cíchej a wužtinische njeje, hacž čeſczenje starscheju, a runje to nježmē do

mozu jejneje bójſkeje prawdoſcze ſam pschewinjeny. Po hwojim wuſchězenju ſo ſažo do hwojeje domiſny wróčzi a bjeſe wſcheje bojoſcze hwoju wěru pónawasche. To wubudži hórké njeſcheczelſtwo pola jeho wježnjanow a jeho najhórschi njeſcheczel bě jeho něhduschi ſchulſti towarzch. Tutón ras ſ někotrymi druhimi k temu wuſchězenemu džesche a žadasche ſebi wot njeho, ſo dyrbí paſ hwoju nowu wěru wotpołožicž, paſ na pschezo narodnu wjež wotpuſchczie. „Ja chzu“, won wotmolwi, „rad hicž, předh paſ mi wotpuſchczie, ſo wam wosiewju, ſchtož po prawym wěru, ſo byſcheze tež wjedželi, ežeho dla mje ſe wžy honicze!“

Hížom tón ſamý wježor bu ſjawnia ſhromadžiſna wotdzeržana, do kotrejž tež tón kſcheczijan ſ bibliju w rukomaj pschińdze, ſo by wježnjanam hwoju wěru roſtajaſ. Sa jeniczki wježor wſchak ſ tym hotowym njebu a duž ſo hiſchče wjožy taſlích ſhromadžiſnow wotmě. Krobile hýdeženje tuteho młodeho muža to hwoje činjeſche. Po něčim telko wježnych na jeho hók stupi, ſo móžesche ſ nimi ſapocžecž, bibliſku hodžinu džeržecž, ſo by jich hiſchče hlybſho do wěrnoscze evangeliſa dowjedl. Tole paſ hněw jeho pschecziwnikow a wóſebje jeho předawſcheho ſchulſteho towarzcha wubudži. Mějes tym běſche ſ Ruskej wójna wudhriſa a tamny njeſcheczel naſchego młodeho kſcheczijana bu do wojaſow wuſběhnjeny a dyrbiesche ſobu do Mandžurſkeje. K hwojemu mjerſanju pschińdze won pod podwyschka, kž běſche pobožny kſcheczijan a tón jemu ras nowy testament dari. Pschi ſebi ſlubi, ſo po wójnje tute „Žesužowe knihi“ ſanicži. Tehdy po bitwje ras ſe hwojimi towarzchemi jedyn chineski dom wurubjesche a mjes druhim rubjeñtowm tež rjany židžanu papjeru doſta, na kotrejž bě jara rjany ſchpruch napiſany. Won mějesche ſa to, ſo je to ważne kłowo někajkeho klawneho chineskeho mudreho. Tajke ſchpruchi, kž ſo na ſeženu powjeſcheja, maja Chinesojo jara rad.

Bóry ſu mér a wójſko ſo na dompuč ſoda. Do hwojeje domiſny pschischedſhi bu naſch młodý wojaſ ſe hwojimi wójnskimi towarzchemi pschi kwyedženſkej hoſcžinje witany, pschi čimž tež hwoje rubjeñtow ſ Mandžurſkeje poſtaſowasche. Wſchitzh tón rjany, wutrobu hnyjazh ſchpruch khwalachu. Tež tón młodý kſcheczijan hýscheſche ſe ſpodžiwanjom, ſak tón ſchpruch khwalachu. Hdyž bě ſo ſahorjenje trochu lehnylo, poſtaný tutón kſcheczijan a džesche: „Tutón ſchpruch, kž ſo wam tak ſpodoba, njeje paſ tola wot žaneho chineskeho mudreho, kož to měnieže, ale je ſ tých wot waž tak hidženych Žesužowych knihi, ſ biblije wſaty.“

Tón wojaſ ſe hwojimi towarzchemi ſo dodžiwacz njemóžesche. Te hýſchane kłowa na njeho najhlybſhi ſacžiſchež činjachu. Po něſhoto dnjach pschińdze won k temu kſcheczijanej do domu a džesche: „Ja ſo podam. Twój Bóh a twoja kniha mje wſchudże namakatej, hdyž ſuli ſo tež podam. Někto paſ chzu ſo tež ſ woběmaj bliže ſeſnacž!“ Won bu roſwuežowaný a wuſchězeny. Bože kłowo bě jeho tola pschewinyllo.

Schtwórtka kaseń.

W mjeñſchej wžy naſchego ſakſkeho kraja — ſ mjenom Neuſirchen pola Wilsdrufa — běſche psched dwě ſcže lětami woſebna ſkjeni žiwa, kotaž we hwojim testamencze wſchelake dobre woſkaſanja ſa gmejnu ſcžini. Tež woſkaſanje ſa khude džecži bě pódla. Tele woſkaſanje je paſ ſ jara mudrym pschiftawkom ſwjasane. Hdyž chýchhu mjenujzy cži khudži pačholjo a te potriebne holkžki hwoju podpjeru ſ woſkaſanych pjenjes doſtačž, dyrbjachu Bože džekacž kaſnje ſpěwacz móz, a duchowny mějeſche ſo ſ wótzowſkim napominanjom ſa to staracž, ſo by ſpěwanje niz jeno wěz hlowy a hubow bylo, ale ſo byſhce tež wutroba a žiwenje něſhoto woſkaſanja ſa wulke a male džecži nježo wažnische.

ſabycza pschińcę, hdyż njedyrbi ſwēt do ſloženja padnycę, dha dyrbachu te małe pschi prajenju kaſnijow ſchtwórtu dwójzy spěvacę, ſo bych ſebi ju dwójzy twjerdze do hłowny a wutroby ſaschezepile. To je hiſchcze dženja natwarjazh napohlad, hdyż eži mali Neukirchenzy pschitupja a ſtwoje kaſnje ſpěwaja. Najbóle natwarjazh wołomik je pał tón, hdyż po ſchtwórtnej kaſni ſ nowa ſapocznę: „Ty dyrbisich ſwojego nana a ſwoju maczec čeſcęcę, ſo ſo eži derje póndze a ty dolho žiwych budžesich na ſemi. To je tak wjèle: My ſo dyrbimy Boha boječ a jeho lubowacę, ſo bychmy ſwojich starskich a kniežich njesazpili a niz njeroshněvali, ale jich w čeſcęci měli, jím ſkuzili, jich požluchali, lubowali a wjèle do nich džerzeli.“

S džeczązych ſtow ſo ſwēt wodži. Cžim bōle ſo ſchtwórtka kaſen w domach džerži, ežim lepje budže w zylém kraju. Tehodla, lubi starschi, płodže ſhwéru do lubeje młodzinę ſchtwórtu kaſen a ſacžiſhczęcę ju do pomjatka a wutroby, hdyż je trěbne, dwójzy, kaž tamna knjeni ſ Neukirchena.

Na temu w ſchtwórtnej kaſni niz jeno ſteji, ſchto ſyn a džowka činicž dyrbitaj, ale tež, ſchto jimaſ ſa to budže. Wona ma ſlubjenje: „ſo ſo eži derje póndze a ty dolho žiwych budžesich na ſemi.“ To je wěste, ſo na młodzinu ſlubjenja a lubjenja wulsi ſacžiſhczęcę činja — wſchak hiſchcze ſtare Bože ſlubjenja woſchewjeja, požylneja a poſonjeja. Hdyż pał na ſlubjenje pschi ſchtwórtnej kaſni myſbla, ſebi praju, ſo ſa młodzinu njeje jeno dolhe žiwjenje na ſemi a derjehicę na ſwēcęce wažne, ale tež kóždny wopokaſ luboſeče, kotryž nan a macz dataj. Hlaj, w hodownym čaſzu kaſke wožebite wopokaſma! Dopomí ſyna a džowcžicžku, hdyż na hodn a hodowne hožodžesczowe dary ſpominach, na ſchtwórtu kaſen, daj ſebi ju ſpěvacę, połaž na jejne ſlubjenje a wusběhuj, ſo ſu ſebi te džecži wožebnu luboſeče ſaſkuzile, kiz nana a maczec čeſcę. Ža myſblu, ſo tał ſchtwórtu kaſen dwójzy twjerdze ſaschezepiſch. A džecži naſuſnu, ſo zyłe lěto na nju dopomijecž: Na kónzu kaſnje ſteji a na kónzu lěta ſiwa ſlubjenje. A roſomaj starschej wudželujetaj ſa tym, hacž je džecžo kaſen a starscheju ſedžbu mělo.

Próſtwa ſ Bolharſkeje.

Knjes duchowny Furnaladžejew ſe Žofiji roſpóſcžela ſlědowazu próſtu:

„Boļhařska ſemja pschelhodži historiſki čaſz a ſ njeju tež zyrkej Chrystuſzowa a jeje wſchelake duchowne dželo. Wójna bu wjedžena jako ſwjata wěz, ale nětko bywa wona wulſe njeſbože. Šapocžatki běſche popularny, ale tehdyn njeſzmy jaſnje widželi tu hědu, kotraž ſ wójný nestawa: khudobo, njeporjad, wulſa črjvoda wudowow a ſhrotow. A na wſchém poſledku — na měſcęce poſchitkovneho ſradowanja na Balkanje je nětko bojoſcę noweje wójný mjes ſwijaskarjemi.

Nasche dobycze ma wſchelku pschičzinu. Najprjedy ſahorjenoscž a khrobkoſcž wſchego nascheho wójska, kotraž ſo ſvěhaſche pschecžiwo pječſtowſtěnemu turkowſkemu wotrocžtowu, k druhemu bojoſcę Turkow psched naſchej brónju. Wo tutej bojoſczi móžu ſlědowaze prajecž: Turkowzy ſajecži wojažy rjeſnýchchu: „Kak bychmy my mohli dobycž, hdyž ſmū ſola nad wachimi wójskami běleho wulſeho jan-džela widželi, kiz je Waſ ſe ſwojimaj ſchidloſmaj ſchitaj.“ A tſe-čemu pał, a to je evangelska zyrkej pschezo poſnaſa: Wuspěch leži w Božeſi ruzh, Bóh běſche ſ nami. W naſchej zyrkej ſym kóždny džen modleſſe Bože ſkuzby dokonjal. A zyrkej běſche poſna ſemſcherjow. Modlili ſmy ſo ſa dobycze prawdoſcze, ſa derjehicę naſchich wojaſkow, ſa jednotu mjes ſwijaskarjemi atd. A nětko, hdyž je wójna tajki ſpodžiwny a njedocžalany kónz wſala, mam ſchědne

moſlitwy ſa poſoj, požluſhnoſcž a ſprawnu myſl w njedojeſna-nych wězach. Naſcha zyrkwinia rada je mi pschitafala, ſo bych tež Waſ namołwił, ſo byſhče ſo ſ nami ſa naſ ſ Bohu wołali.

We wójnje ſmū Bože piſmo a druhe nabožne knihi roſchérjeli. Rosdawachym tudy w Žofiji 200 biblijow, 350 nowych testamentow, 35 000 jednotliwych evangelijow, někotre ſta psaltarjow a na 30 000 traktatow. Wyſche teho ſmū roſchérjeli na 800 ſerbſkich a na 2000 turkowſkich evangelijow. My ſo nadžiſamy, ſo to wſchitko ſ ſbóžnoſczi duſchow pschitomha.

Alle my njeſzmy ſaſtali pschi duchownym džele. Pschimali ſmū tež do ſwonkowneje a cželnjeje nuſy. 16 mužow ſe wſchelakich narodnoſcžow a naboženſtow ſu ſo tudy ſjednocžili a po druhich krajach, wožebje w Amerizy, pjenjesy ſberali, ſo bychmy wſchelakim nuſam wotpomhali. Dotal ſmū na 100 000 hr. naſběrali. Nuſa pał je wulſa na wſchěch kónzach.

Lubi bratſja a pschecželjo w Chrystuſzu! W mjenje naſcheho pomožneho towarziswa, w mjenje wſchilich džecži Božich w Bolharſkej a Maſedonskej, w mjenje naſcheho ſhromadneho Knjesa a Sbóžnika proſchu tež Waſ: Pomhoječe cžerpiſzym, wudowam a ſhrotam! Pschede wſchém pał proſchu: Mlodče ſo ſa naſ!

W Knjewowej ſkuzbje Waſch

Dr. N. Furnaladžejew.

My proſzymy tež naſchich lubyč cžitarjow, ſo bych ſe ſmilnej ruku ſkadowali; my jich dary lubjerad wotpoſczelemu.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Saſka evangelsko-lutherska krajna synoda je ſo ſchtwórk i wurjadnemu wuradženju ſhromadžila. Žedna ſo wo zyrkwinſti dawkowych ſalon, dale wo ſaloženju zyrkwinſkich ſwijaskow. Ŝenđeſne ſynody je teho dla nuſne, dokelž je ſejm na ſalonjach, kotrež ſu ſo předy wot ſynody wuradžale, wſchelake pschemeníł. Duž njemóža ſo pschemeníjane ſalonje předy wobkruežicž, hacž ſynoda pschihložuje. Ŝenđenje budže krótke a ſynoda ſo naſſerje w tutym tydženju ſaſo roſeňdže.

— Knjes Handrik we Lupoji, kotryž běſche hacž dotal ſ farſkum vikarom we Lupoji, je ſo po wobſtathym pruhowanju wólbohmasnoſcze ſa fararja we Lupoji pomjenował.

— Wucžerſka konferenza ſa Budyski wokrjež wotmě ſo ſchtwórk 3. julija pod wodženjom knjesa wokrježneho ſchulſkeho inſpektora Bacha w Budyschinje.

— Rakečanski Boži dom ſo ſwonkownje a ſnutſkownje wobnowja. Wobnowjenſke džela ſe kónzej džeja, tak ſo ſo wobnowjeny Boži dom, da-li Bóh, njedželu 13. jultja ſ nowa poſwječzi.

— Khežorſtowony ſejm je ſalon ſa powjetſchenje wójſla w jenotliwej myſli ſańdženu póndželu pschijak. Ŝenicžy ſozialdemokratojo a Polazy pschecžiwo ſalonjej hložowachu. Na to je ſo ſejm hacž do novembra roſeſchol.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjewow duchownych, ale tež we wſchěch pschecžaſtach. „Sſer b. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchtwórciſta placzi wón 40 pj., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 pj. pschedawaju.